

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЙЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ’Я**

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

«Шкільний курс «Захист України» та методика його навчання»
(назва атестаційного екзамену)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
(код і назва напряму підготовки)

освітня програма Середня освіта: фізична культура. Захист Вітчизни
(назва спеціалізації)

Ізмаїл – 2022

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

доц. Баштовенко О.А.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою фізичної культури, біології та
основ здоров'я

протокол № 8 від «08» лютого 2022 р.

Завідувач кафедри

доц. Баштовенко О.А.

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
педагогічного факультету

к.пед.н., доц. Сич Ю.І.

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми:

Сілаєв Віталій Віталійович – викладач кафедри фізичної культури,
біології та основ здоров'я

Рецензент програми:

Максимчук Борис Анатольович – доктор педагогічних
наук, професор кафедри фізичної культури, біології та основ
здоров'я

Баштовенко Оксана Анатоліївна – кандидат біологічних
наук, доцент кафедри фізичної культури, біології та основ
здоров'я

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Метою атестаційного екзамену є: формування у випускників – бакалаврів цілісного уявлення про систему допризовної підготовки молоді; отримання ґрунтовних знань з вогневої, тактичної, стрійової підготовки, організації цивільного захисту, тактичної медицини; опанування форм і методів викладання навчального матеріалу за програмою предмету «Захист України»; проведення заходів військово-патріотичного виховання.

Завданнями атестаційного екзамену є: виявити сформовані у студентів цілісні уявлення про нормативно-правову базу з військових питань та цивільного захисту населення, основ міжнародного гуманітарного права, організацію медичного забезпечення бойових дій; виявити навички застосування викладання предмету «Захист України», планування роботи протягом навчального року, володіння формами і методами проведення занять з допризовної підготовки і заходів національно-патріотичного виховання, дотримання заходів безпеки під час виконання вправ та нормативів, надання першої долікарської допомоги у випадку отримання учнями травм, користуватися інформаційними та іншими видами ресурсів з метою підвищення особистого освітньо-кваліфікаційного рівня.

2. ЕТАПИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕНИЯ

2.1. Етапи проведення – один етап.

2.2. Форми проведення – підсумкова атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі усного екзамену.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

3.1. Структура екзаменаційного завдання складається з трьох завдань.

Назва екзаменаційного завдання	Компетентності, що перевіряються	Результати навчання, що перевіряються
Завдання для перевірки фахових компетентностей зі спеціалізації		
Завдання 1 (теоретичне)	ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури. ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні. ФК 15. Здатність до формування патріотичного світогляду молоді на уроках з предмету «Захист Вітчизни».	ПРН 3. Знає як застосувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури. ПРН 5. Знає закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності. ПРН 11. Знає біологічні, соціальні, психологічні, духовні фактори, що обумовлюють значущість професії фахівця в галузі фізичного виховання та спорту.

<p>Завдання 2 (теоретичне)</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання.</p> <p>ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.</p> <p>ФК 6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінки педагогічного досвіду, здатність до розробки методики та технологій для розвитку рухомих умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки.</p> <p>ФК 8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ФК 14. Здатність до практичного обґрунтування знань щодо необхідності оволодіння практичними навиками самозахисту.</p> <p>ФК 12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.</p>	<p>ПРН 7. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання і спорту.</p> <p>ПРН 12. Знання методологічних проблем військового виховання.</p> <p>ПРН 14. Вміє проводити дослідження на відповідному рівні, здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел, вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації на практиці.</p> <p>ПРН 15. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.</p> <p>ПРН 19. Вміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.</p>
<p>Завдання 3 (практичне)</p> <p>ФК 9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей.</p> <p>ФК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.</p> <p>ФК 11. Здатність самостійно проводити заняття в школіній секції спортивного напряму, здійснювати профілактику травматизму.</p> <p>ФК 13. Здатність до забезпечення підготовки молоді до служби в лавах Збройних сил.</p>	<p>ПРН 8. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.</p> <p>ПРН 20. Уміння практично використовувати документи державних громадських органів управління у сфері фізичної культури та військово-патріотичного виховання.</p> <p>ПРН 21. Уміння використовувати процес військового виховання у формуванні патріотичного світогляду.</p>

3.2. Зміст екзаменаційних завдань:

3.2.1. Орієнтовний перелік макротем з військово-історичних правових та політичних основ Захисту України, Загальновійськова підготовка, Богнева підготовка.

1. Військово-історичні, правові та політичні основи захисту України.

2. Історія українського війська.
3. Військова присяга та військова символіка України.
4. Військовослужбовці та стосунки між ними. Військова дисципліна.
5. Організація внутрішньої та вартової служб.
6. Стройові прийоми і рух без зброї та зі зброєю.
7. Строй та відділення.
8. Психологічна характеристика військової діяльності. Соціально-психологічна структура військового колективу.
9. Стрілецька зброя та поводження з нею.
10. Основні стрільби.
11. Ведення вогню з місця по цілях нерухомих цілях, що з'являються.
12. Ручні осколкові гранати та поводження з ними.

3.2.2. . Орієнтовний перелік макротем з Тактичної підготовки. Прикладної фізичної підготовки. Цивільного захисту та Медико-санітарної підготовки.

1. Основи загальновійськового бою.
2. Дії солдата в бою.
3. Основи військової топографії.
4. Дії солдата в бою у складі механізованого відділення.
5. Прискорений рух, подолання перешкод та метання гранат.
6. Основи самозахисту.
7. Прикладне плавання.
8. Нормативно-правова база цивільної оборони.
9. Організація цивільного захисту навчального закладу.
10. Нормативно-правова база захисту життя і здоров'я людини.
11. Основи вивчення про здоров'я та його охорону.
12. Основи вчення про загальний фізичний розвиток підлітків.
13. Кровотечі, їх класифікація. Перша допомога при кровотечах.
14. Перша допомога при пораненнях. Правила накладання пов'язок.
15. Перша допомога при переломах та вивихах. Транспортування потерпілих.
16. Перша допомога при різноманітних отруєннях хімічними речовинами та продуктами.
17. Перша допомога при радіаційних ураженнях.

3.2.3. Практичне завдання .

1. Продемонструвати стройове положення. Виконання стройових прийомів на місці.
2. Продемонструвати виконання військового вітання на місці, під час руху та під час перебування в строю.
3. Продемонструвати будову, принцип дії та порядок застосування гранати Ф-1.

4. Відобразити вихід зі строю та повернення в стрій. Підхід до начальника та відхід від нього.
5. Наглядно продемонструвати надання долікарської допомоги при переломах і вивихах.
6. Продемонструвати визначення сторін горизонту різними способами на місцевості.
7. Продемонструвати за допомогою фільтруючого протигазу дії військовослужбовця по команді «Гази».
8. Продемонструвати рух стройовим та похідним кроком.
9. Продемонструвати способи визначення відстані до предметів і об'єктів на місцевості.
10. Надання долікарської допомоги при артеріальних кровотечах.
11. Порядок заряджання зброї вартовим перед виходом на пост.
12. Використання топографічної карти під час орієнтування на місцевості.
13. Санітарна обробка людей. Порядок проведення дегазації, дезактивації, дезінфекції.
14. Надання долікарської допомоги при переломах і вивихах.
15. Рух за визначеним азимутом. Прокладання маршруту по карті.
16. Продемонструвати порядок застосування фільтруючих протигазів.

4. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

4.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумкове оцінення визначається як середньоарифметичне усіх оцінок отриманих за виконання екзаменаційних завдань.

Схема формування підсумкової оцінки

<i>Оцінка за Завдання 1</i>	<i>Оцінка за Завданням 2</i>	<i>Оцінка за Завданням 3</i>	<i>Оцінка за додаткове питання</i>	<i>Середньозважений бал</i>	<i>Бали (за таблицею, дивись додаток1)</i>
4	5	5	5	4,75	93

Приклад:

$$(5+5+4+5) :4=4,75=93$$

$$(4+5+4+5) :4=4,5=88$$

Середньозважений бал переводиться за 100-балльною шкалою (дивись додаток 1).

Бали переводяться за традиційною шкалою (дивись додаток 2).

Результат фіксується у протоколі засідання атестаційної комісії.

4.2. Критерій оцінювання екзаменаційних завдань.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІД ЧАС АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестаційною комісією виставляється оцінка за презентацію відповідно до наступних критеріїв:

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	У презентації та доповіді відображене глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час інтерпретації теми зроблені самостійні висновки, з чіткою аргументацією. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю, в ній надано чіткі визначення всіх понять. Студент має глибокі міцні й системні знання, може чітко формулювати думки, використовуючи фахову військову термінологію, вільно володіє основами військових знань, вміє логічно та системно викладати матеріал, наводити приклади.
4 бала	У виконанні презентації та її оформленні наявні незначні недоліки, презентація показує розуміння теми, притягує увагу аудиторії. Студент має міцні ґрунтовні знання, але може припуститися неточностей у формулюванні, спостерігаються незначні мовленнєві помилки в наведених прикладах. Презентація може мати певні неточності, або студент не пояснює певні положення, не визначає значення даної теми для військової організації держави або її місце в системі бойової підготовки.
3 бала	Зміст презентації відповідає темі. Включена інформація добута із різноманітних джерел, корисна не тільки для студентів, які його створили. Студент знає програмний матеріал, демонструє навички узагальнення і систематизації, але не вміє самостійно робити висновки. Відповідь може мати певні неточності, можуть бути відсутні пояснення певних положень або простежується певна фрагментарність, але без порушень логіки викладення матеріалу.
2 бала	Презентація представляє інформацію структурно у формі опорного конспекту, зрозуміло для аудиторії. Зроблений акцент на важливих питаннях. Студент знає основні положення, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення за темою пояснює теоретичний матеріал на прикладах, без узагальнень, не визначаючи основні принципи. Знання студента мають прогалини, інформація надана в неповному обсязі.
1 бал	Презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не проглядається при показі. Можуть бути незначні фактичні помилки. Студент має фрагментарні знання; не володіє військовою термінологією, оскільки поняттєвий апарат не сформовано на відповідному рівні. У відповідях на уточнюючі питання спостерігаються помилки.
0 балів	Презентація здається випадковою, зроблена нашвидку або незакінчена. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми. Студент має фрагментарні знання; не володіє військовою термінологією, оскільки поняттєвий апарат не сформовано, не вміє логічно та послідовно викласти матеріал з визначеної теми.

	Мовлення невиразне, обмежене, бідне, словниковий запас не дає змогу вербально оформити ідею. Студент надає відповідь в неповному обсязі. Наведена інформація містить суттєві помилки, неточності.
--	---

Атестаційною комісією виставляється оцінка за відповідь на теоретичне питання відповідно до наступних критеріїв:

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	У відповіді за визначену тему відображене глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час розкриття змісту зроблені самостійні висновки, з повною аргументацією, надано чіткі визначення понять. Студент має глибокі міцні системні знання: може чітко формулювати думки, використовуючи педагогічну термінологію, добре володіє методикою проведення занять, вміє логічно, зрозуміло та системно представляти матеріал, наводити приклади.
4 бала	Під час розкриття питання є незначні недоліки. Студент має міцні знання, але може припуститися неточностей у формулуванні, спостерігаються мовленнєві помилки в наведених прикладах. Студент демонструє сформовані вміння використовувати різні фори методи донесення навчального матеріалу. У відповіді надано чіткі визначення понять, вона може мати певні неточності, або студент не визначає взаємозв'язок теоретичних положень з проблемами педагогічної практики.
3 бала	Надана відповідь містить необхідну інформацію, відповідає темі. Студент знає визначення всіх понять програмний матеріал, може продемонструвати навички систематизації, але не робить аналізу або не вміє знаходити зв'язок між педагогічною теорією та практикою. У відповіді наведено узагальнення в формі висновків. Вона має певні неточності, в ній відсутні пояснення певних положень, але без порушень логіки викладення матеріалу.
2 бала	Відповідь не достатньо зрозуміла для аудиторії. Зроблений акцент на певних питаннях. Студент знає основні положення, але його знання мають загальний характер. Матеріал пояснює без узагальнення змісту, не визначаючи основних закономірностей. Студент має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Відповідь має фрагментарний характер, але певна логіка викладання матеріалу простежується. Інформація надається в неповному обсязі, не наводиться достатня кількість прикладів.
1 бал	Відповідь сфокусована на темі, але не висвітлює її. Студент має фрагментарні знання, не володіє термінологією, не вміє наводити аргументи, послідовно доводити свою думку, але орієнтується в загальній проблематиці за цим питанням, може навести ілюстративні приклади, дати визначення певним поняттям. У відповіді відсутнє узагальнення матеріалу в формі висновків, визначення теоретичних положень, пояснення їх на прикладах.
0 балів	Зміст доповіді фактично не відповідає темі, відсутні визначення основних понять. Наявні значні фактичні помилки і неточності.

	Студент не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформовано. Мовлення невиразне, обмежене. Студент не спроможний дати відповіді на уточнюючі запитання.
--	--

Атестаційною комісією виставляється оцінка за виконання практичного завдання відповідно до наступних критеріїв:

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Студент виконав завдання або продемонстрував певний процес чітко без помилок у відповідності до вимог програм, положень, статутів, правил, нормативів, дотримуючись заходів безпеки. Виконання завдання супроводжується методично грамотними поясненнями.
4 бала	Студент виконав завдання в повному обсязі, але допустив незначні помилки або не дотримався певних вимог навчальної програми, положень, статутів, правил, нормативів. Виконання завдання показує володіння практичними навичками в достатньому обсязі.
3 бала	Студент продемонстрував певні навички, але не виконав практичне завдання в повному обсязі або виконав його за сторонньої допомоги. Помилки, порушення вимог та неточності є значими, що свідчить про обмежену здатність доносити методику виконання завдання до інших.
2 бала	Студент не зміг виконати практичне завдання вчасно, чітко, в повному обсязі. Порушення та помилки є достатньо суттєвими. Практичні вміння на низькому рівні. Під час виконання або демонстрації завдання не простежуються ґрунтовні знання навчального матеріалу.
1 бал	Студент фактично не виконав завдання в повному обсязі або у відповідності до вимог, але з його практичних дій та усних пояснень простежується наявність певних навичок. Заходи безпеки майже не дотримано. Розуміння методології донесення до інших відповідних знань відсутнє.
0 балів	Студент поставлене завдання не виконав. Він не розуміє його, не уявляє способів, якими можна скористатись. Усних пояснень на уточнюючі запитання не достатньо, щоб зрозуміти його рівень володіння навчальним матеріалом.

5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

1. Мультимедійний комплекс (проектор, ноутбук, екран).
2. Комплект медичного обладнання (шини камера, еластичні бінти, медичний джгут, перев'язочний матеріал, індивідуальна аптечка АІ-2).
3. Комплект макетів приборів та матеріалів (макет АК-74, компас Адріанова, топографічні карти, офіцерська лінійка, транспортир, навчальна граната РГД-5).

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література:

1. «ЗАХИСТ УКРАЇНИ. РІВЕНЬ СТАНДАРТУ» Навчальна програма для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 04.11.2020 р. № 1377
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/2020/11/Zakhyst%20Ukrayiny%202010-11%20klas%20Standart.pdf>
2. М. М. Бака, Ю. О. Квашньов, А. О. Литвиненко. 2006. Заред. Ю. О. Квашньова та А. О. Литвиненка Підруч. для 10-11 кл. загальноосвіт. навч. закладів. Київ: Вежа. 448 с.
https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/207/46987/sitepage_290/files/10_11_klass_zahist_vitchizni.pdf
3. Пашко К.О., Герасимів І.М., Щирба Ю.П., Фука М.М. 2011. Підручник предмету «Захист Вітчизни» 10 кл. (рівень стандарту). Тернопіль: Астон. 280 с.
https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/207/46987/sitepage_290/files/10_kl_hol_pci_zv_pashko_1.pdf
4. Пашко К.О., Герасимів І.М., Щирба Ю.П., Фука М.М. 2011. Підручник предмету «Захист Вітчизни» 11 кл. (рівень стандарту, академічний, профільний, для хлопців) Тернопіль: Астон. 280 с.
https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/207/46987/sitepage_288/zv_11_combine.pdf
5. Гудима А.А., Пашко К.О., Герасимів І.М., Фука М.М. 2011. Підручник предмету «Захист Вітчизни» (Основи медичних знань), 10-11 кл. (рівень стандарту, академічний, профільний, для дівчат). Тернопіль: Астон. 280 с.
https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/207/46987/sitepage_288/zv_11_d_combine.pdf
6. Гудима А. А. 2019. Захист Вітчизни. Рівень стандарту: підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / А. А. Гудима, К. О. Пашко, І. М. Гарасимів, М. М. Фука, Ю. П. Щирба. Тернопіль : Астон. 256 с.
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/11-klas-zakhist-vitchizni-gudima-2019.pdf>
7. Гудима А. А. 2019. Захист Вітчизни. Основи медичних знань. Рівень стандарту : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / А. А. Гудима, К. О. Пашко, І. М. Гарасимів, М. М. Фука. — Тернопіль : Астон. 240 с.
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/11-klas-zakhist-vitchizni-gudima-2019-med.pdf>
8. Гнатюк. М. Р. 2018. Захист Вітчизни: (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Генеза, 2018. 192 с.
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/10-klas-zakhist-vitchizni-gnatjuk-2018.pdf>
9. Мелецький В.М. 2011. Програма з предмету «Захист Вітчизни» 10-11 кл. Видавництво «Ранок». зі змінами МОН від 2017 р.
10. Статут внутрішньої служби Збройних Сил України, 1999.
11. Дисциплінарний статут Збройних Сил України, 1999.
12. Статут гарнізонної та вартової служби Збройних Сил України, 1999.
13. Стройовий статут Збройних Сил України, 1999.
14. Бойовий статут Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. (відділення, танк). Затверджений наказом командувача сухопутних військ ЗС України від 29.12.2010 р. № 575.
15. Біла книга. 2015. Збройні Сили України / Міністерство оборони України.

16. Сухушин М.П. 2008. Основи військово-патріотичного виховання» (навчально-методичний посібник) / Просвіта.
17. Конотопенко Я.Л., Томчук М.І., Тульчинський Т.П. 1998. Допризовна підготовка: Навчально–методичний посібник / Нова школа.
18. Ісаєв О. М. , Куренков В. І. та ін. 2011. Повсякденна діяльність військових частин. Підручник.
19. Гончар О.Я., Мірошніков С.В. 2008. Тактична підготовка солдата, механізованого відділення і взводу: Навчально-методичний посібник / Обрій.
20. Ляпа М.М., Петренко В.М., Судніков О.І. 2011. Вогнева підготовка: Навчальний посібник.
21. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2000 р. № 1770 «Положення про допризовну підготовку».
22. Конотопенко Я.Л., Томчук М.І., Тульчинський Т.П., Шевченко В.В. 1998. «Допризовна підготовка: Навчально-методичний посібник» Вид. «Нова школа».
23. Мелецький В.М. та ін. 2011. Програма з предмету «Захист Вітчизни» 10-11 кл. авт.., 2011 р. зі змінами МОН від 2015 р.
24. Томчук М.І. 1991. «Психологічні основи підготовки учнів до військової служби»: Навчально-методичний посібник.
25. Непоседова О.В., Морєв О.Г. 1995. «Психологічна підготовка допризовника в школі»: Методичні рекомендації для викладачів допризовної підготовки у 3–х ч.
26. Бондарчук О.С. 2012. Навчальна програма гуртка козацько-лицарського виховання «Джура» авт.: Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді.
27. Палагеша В.О., Тимченко В.В. 2008. «Джура. Книга майбутнього захисника Вітчизни»: Навчально-методичний посібник.
28. Сухушин М.П., Палагеша В.О. 2008. «Організація позашкільного військово-патріотичного виховання»: Навчально-методичний посібник.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» (зі змінами). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
2. Закон України «Про освіту» <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
3. «Про повну загальну середню освіту» <https://osvita.ua/legislation/law/2234/>
4. Закон України «Про національну безпеку України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
5. «Стратегія воєнної безпеки України» від 25.03.2021 № 121/2021 <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>
6. Закон України «Про основи національного спротиву» №1702-IX від 16.07.2021 року, який буде введено в дію з 01.01.2022 року (частиною третьою статті 6 цього закону передбачено проведення початкової військової підготовки у закладах загальної середньої освіти) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>

7. Указ Президента України від 25.03.2021 №121/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25.03.2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>
8. Указ Президента України від 25.10.2002 № 948/2002 «Про Концепцію допризовової підготовки і військово-патріотичного виховання молоді» (зі змінами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/948/2002#Text>
9. «Стратегія національно-патріотичного виховання» від 18.05.2019 № 286/2019 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text>
10. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. N 1233-р про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR201233.html
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.02.2020 № 143 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-2020-%D0%BF#Text>
12. Підручник з Захисту Вітчизни. «Основи медичних знань». 10 клас. Лелека - Нова програма <Https://uahistory.co/pidruchniki/national-defense-bases-medical-knowledge-10-class-2018/>
13. Підручник з Захисту Вітчизни. 10 клас. Хараху - Нова програма <Https://uahistory.co/pidruchniki/national-defense-10-class-harahu-2018/>
14. Захист Вітчизни. Профільний рівень. 11 клас. Фука <Https://uahistory.co/pidruchniki/fyka-national-defense-11-class-2019-profile-level/>
15. Захист Вітчизни. Рівень стандарту. 11 клас. Гудима <Https://uahistory.co/pidruchniki/gydima-national-defense-11-class-2019-standard-level/>
16. Підручник з Захисту Вітчизни. 11 клас. Гнатюк - Нова програма <Https://uahistory.co/pidruchniki/national-defense-11-class-gnatyk-2019/>
17. Підручник з Захисту Вітчизни. Хлопці. 10 клас. Гарасимів - Нова програма <Https://uahistory.co/pidruchniki/garasimiv-national-defense-bases-medical-knowledge-boys-10-class-2018/>
18. Підручник з Захисту Вітчизни. «Основи медичних знань». Дівчата. 10 клас. Гудима - Нова програма <Https://uahistory.co/pidruchniki/gydima-national-defense-bases-medical-knowledge-girls-10-class-2018/>

Додаток 1.

**Таблиця переведення середньозваженого балу
за 100-бальною шкалою**

<i>100-бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>						
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20
99	4,94–4,96	79	4,05–4,09	59	3,05–3,09	39	2,20–2,24	19	1,09–1,14
98	4,91–4,93	78	4,00–4,04	58	3,00–3,04	38	2,15–2,19	18	1,03–1,08
97	4,87–4,90	77	3,95–3,99	57	2,96–2,99	37	2,10–2,14	17	0,97–1,02
96	4,84–4,86	76	3,90–3,94	56	2,93–2,95	36	2,05–2,09	16	0,91–0,96
95	4,80–4,83	75	3,85–3,89	55	2,90–2,92	35	2,00–2,04	15	0,85–0,90
94	4,76–4,79	74	3,80–3,84	54	2,87–2,89	34	1,95–1,99	14	0,79–0,84
93	4,72–4,75	73	3,75–3,79	53	2,84–2,86	33	1,90–1,94	13	0,73–0,78
92	4,68–4,71	72	3,70–3,74	52	2,81–2,83	32	1,85–1,89	12	0,67–0,72
91	4,64–4,67	71	3,65–3,70	51	2,78–2,80	31	1,80–1,84	11	0,61–0,66
90	4,60–4,63	70	3,60–3,64	50	2,75–2,77	30	1,75–1,79	10	0,55–0,60
89	4,55–4,59	69	3,55–3,59	49	2,70–2,74	29	1,69–1,74	9	0,49–0,54
88	4,50–4,54	68	3,50–3,54	48	2,65–2,69	28	1,63–1,68	8	0,43–0,48
87	4,45–4,49	67	3,45–3,49	47	2,60–2,64	27	1,57–1,62	7	0,37–0,42
86	4,40–4,44	66	3,40–3,44	46	2,55–2,59	26	1,51–1,56	6	0,31–0,36
85	4,35–4,39	65	3,35–3,39	45	2,50–2,54	25	1,45–1,50	5	0,25–0,30
84	4,30–4,34	64	3,30–3,34	44	2,45–2,49	24	1,39–1,44	4	0,19–0,24
83	4,25–4,29	63	3,25–3,29	43	2,40–2,44	23	1,33–1,38	3	0,13–0,18
82	4,20–4,24	62	3,20–3,24	42	2,35–2,39	22	1,27–1,32	2	0,07–0,12
81	4,15–4,19	61	3,15–3,19	41	2,30–2,34	21	1,21–1,26	1	0,01–0,06

Додаток 2.

**Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в
підсумкову оцінку за традиційною шкалою**

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	екзамен
90-100	відмінно
89-70	добре
51-69	задовільно
1-50	незадовільно

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ №
атестаційного екзамену зі «Шкільного курсу «Захист України» та методики його
навчання»

для здобувачів вищої освіти ступеня	«бакалавр»
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
спеціальність	014 Середня освіта
предметна спеціальність	014.11 Фізична культура
освітня програма	Середня освіта: фізична культура, захист Вітчизни

Варіант №1

Завдання 1.

Призначення, склад та озброєння варт. Підпорядкованість посадових осіб варти.

Завдання 2.

Мета і завдання навчально-польових зборів (занять) в програмі предмету «Захист України».

Практичне завдання 3.

Продемонструвати порядок застосування фільтруючих протигазів.

Затверджено на засіданні кафедри фізичної культури,
біології та основ здоров'я, ІДГУ

Протокол № від « » 2022 року

Голова екзаменаційної комісії

_____ (підпис)

Максимчук Б.А.

(прізвище та ініціали)

Завідувач випускової кафедри

_____ (підпис)

Баштовенко О.А.

(прізвище та ініціали)

Екзаменатори

_____ (підпис)

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

(прізвище та ініціали)